

SUOMEN
TEOLLISUUS
LEHDEN **KOTI-**
TAIDE

1910
N° 4

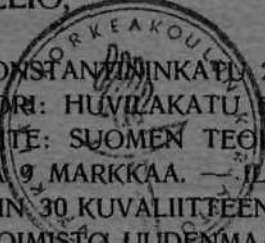
**RAKENNUSTAISETTA, HUONESI-
SUSTUSTA, TAIDETEOLLISUUTTA
MAALAUSTA JA KUVANVEISTOA**

9^s
**VUOSI-
RERTTA**

TOIMITUS:
VÄINÖ VÄHÄKALLIO,
Y. M. Y. M.

JULKAISIJA:
VILHO PENTTILÄ.

TOIMITUSPAIKKA: KONSTANTINKATU 26, PORRAS F. 2 KERR.
PUH. 75 02. KONTTORI: HUULAKATU 5, PUH. 6 44, AVOINNA
4—6 i. p. POSTIOSOITE: SUOMEN TEOLLISUUSLEHDEN KOTI-
TAIDE. TILAUSHINTA 9 MARKKAA. — ILMESTYY 12 NUMEROA
VUODESSA VÄHINTÄIN 30 KUVALIITTEEN SEURAAMANA. KOTI-
TAITEEN ILMOITUSTOIMISTO UUDENMAANK. 3—5. PUH. 44 66.

Riksi-levyit

ainoastaan soveltuvat huoneustojen järjestelyyn sekä uusissa että vanhoissa rakennuksissa: sillä ainoastaan niistä saa pikaisesti ja halvalla vahvan ääntä eristävän väliseinän tai ovireijäntukon, jonka tarpeen vaatiessa voi ilman aineen hukkaa poistaa eli muuttaa toiseen paikkaan.

OSAKEYHTIÖ RIKSI-LEVYIT
MIKONKATU 19. Telefooni 2940.

Huolenpito tulevaisuudesta on sivistyksen la

Henkivakuutus

on paras keino yksityisille osottaa huolenpitoaan tule-
suudesta.

FENNIA,

Turussa myöntää huokeilla vakuutusmaksuilla ja edulli-
silla ehdoilla kaikenlaisia

henkivakuutuksia.

Suomen Väri- & Vernissatehdas Osakeyhtiö

Etelä Esplanadinkatu 8 **Helsinki** Haaraosastoja:
Puhelin 85 Porissa, Viipurissa, Turussa ja Tampereella

S. VUORIO

UNIONINKATU 30 HELSINKI

MAALARILIIKE JA TAPETTIKAUPPA

Helsingin Sementti & Asfalttiliike

tekee asfaltti-, sementti- ja rautabetonitöitä.

≡ Täydellisiä kustannusarvioita maksutta. ≡

Tehtaankatu 22.

Puhelin 4003.

R. MELLIN

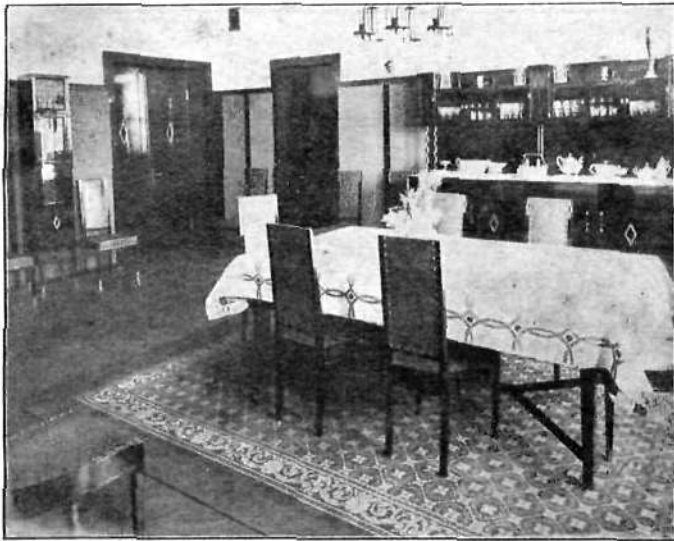
KULTASEPPÄ

Valmistaa
kaikellaista kulta- ja
hopeasepäntyötä.

ARKITEKTEN

on Suomen
edullisin
ilmoituslehti.

Helsinki .. Uudenmaankatu 3—5 .. Puhelin 4466

N. BOMANIN Höyrypuusepäntehdas

≡ Turku. ≡

NÄYTEVARASTOJA:

Helsingissä, Mikonk. 4.
Turussa, Linnankatu 47.
Viipurissa, Katariinank. 6.

Pietarissa, Nadesdins-
kaja 17.
Moskova, Petroffka 10.

≡ Suomen Puuseppäin ≡ Kauppa- ja Teollisuus O. Y.

Valmistaa ja myy niin hyvin tilaajan kuin omien piirustusten mukaan kaikkia rakennus- ja huonekaluun kuuluvia töitä.

Hinnat huokeat. Teokset palkitut monissa eri näyttelyissä, viimeksi v. 1908 kultamitalilla kansainvälisessä näyttelyssä Pietarissa.

Kustannusarvioita ynnä muita selityksiä tehdään vaadittaissa huolellisesti ja nopeaan.

Tehdas Eerikinkatu 54. Puh. 48 41.

Huonekalunäyttely L. Heikinkatu 14. Puh. 26 00.

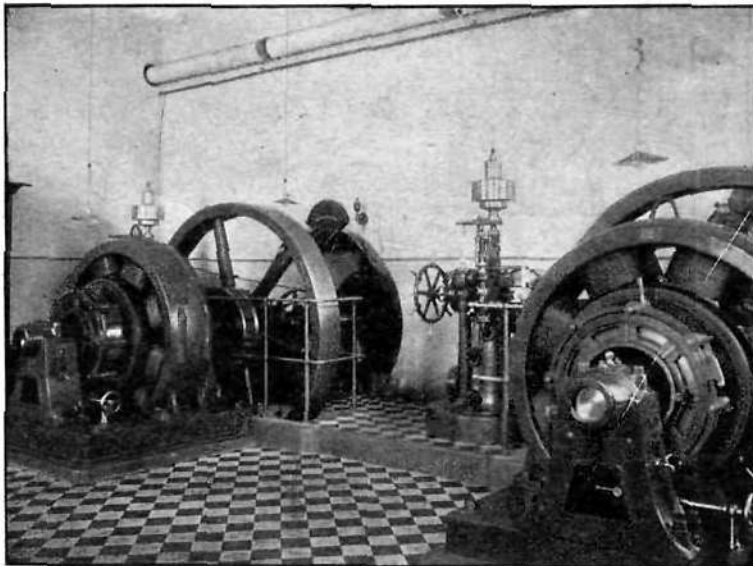
AKTIEBOLAGET

GOTTFR. STRÖMBERG

OSKEYHTIÖ

Sähköliike & Dynamokonetehtas

HELSINKI

Suorittaa kaikenlaisia sijoituksia. Kaikenlaatuksia, sekä henkilö- että tavarankuljetushissejä, Sähkömoottoreita, Sähkölaitteita höyryturpiineilla, höyrykoneilla tai imukaasumoottoreilla.

PUHELIMET 724 — 5180 — 273.

Kustannusarvioita pyydetessä.

Suurin valikoima
Taideteollisuusesineitä

kuparista, messingistä, bronsista,
raudasta, kristallista, porsiinista
ja fajansista

G. F. Stockmann Osakeyhtiöllä
Helsingissä.

5 Herman Lindell 5

Erityisliike

Taiteilija- ja piirustusaineita

5

5 J. Henrikink. 5
Helsinki

5

Helsingin Valimo Osakeyhtiö

Flemminginkatu 34

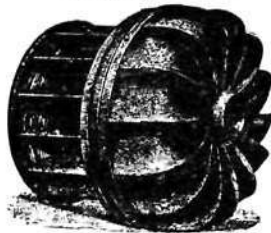
HELSINKI

Puhelin 38 70

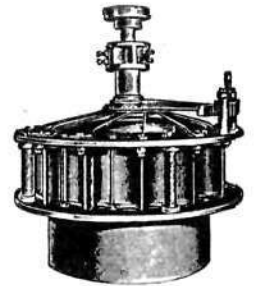
VALMISTAA JA MYY Kauppavalutavaroita kuten: Kamiineja, liesejä, silitysuuneja, peltejä, arinarau-
toja, kaakeliuunioveja, patoja, pannuja y. m.

Toimittaa kaikenlaisia Rakennusalaan kuuluvia valu- ja takotöitä kuten: bal-
kongeja, ikkunankehyskiä, kaidepuita, rautaportteja, rakennuspylväitä y. m., y. m.

Voimansiirtolaitteita, Lämpö- ja Viemärijohtoja, Raamisa-
hoja, Myllylaitoksia, Turpiineja, Nostokoneita, Vesijohto-
koneita kuten: Kaivonrenkaita, Vesisiilejä, Putkia, Muhveja
y. m. y. m.

**Rauta- ja Metallivalimo, Konetehdas,
Nikkelöimis- ja Kuparoimislaitos.**

„Suomi“

Polttakaa Savukkeitamme!

Suomalainen Tupakkatehdas O.-Y.
Helsinki.

„Panu“

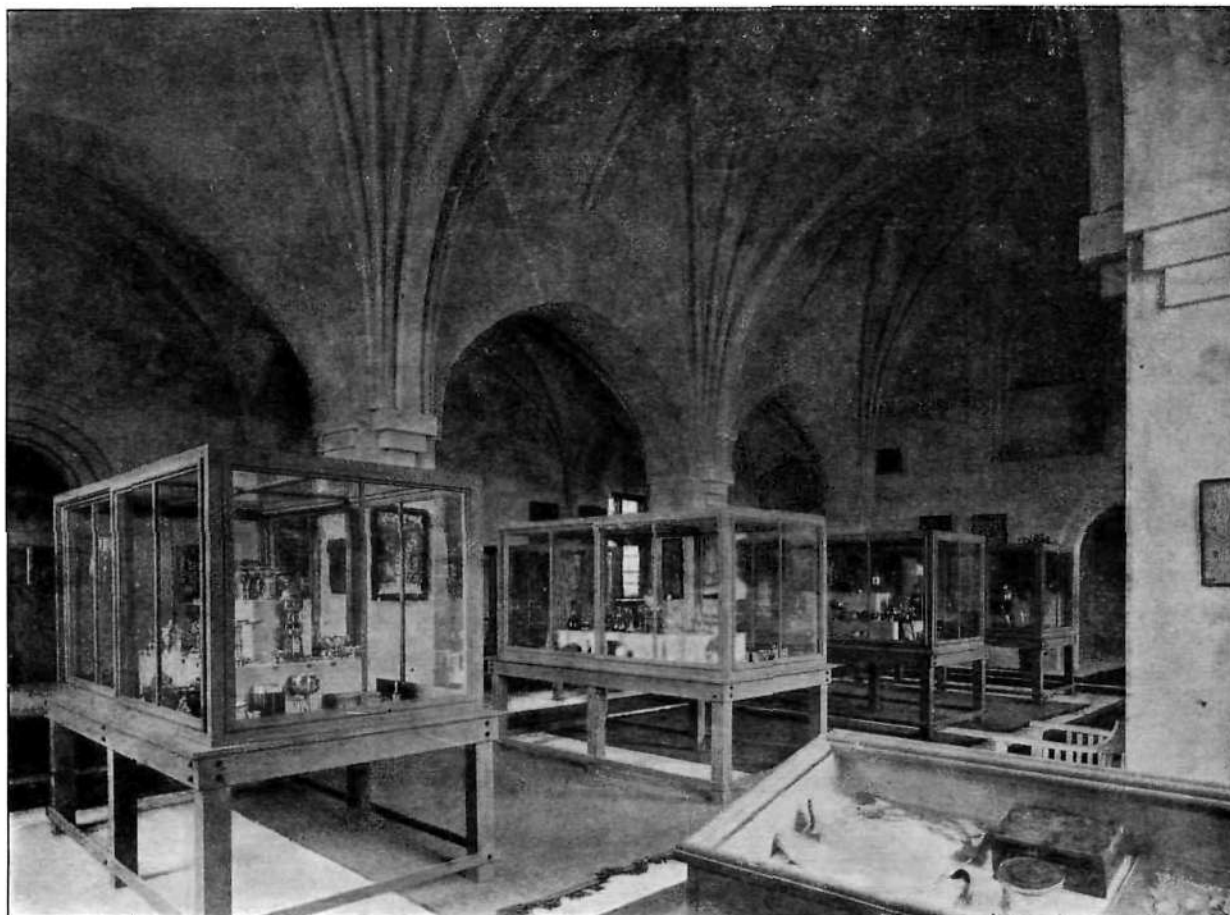
**Sörnäisten Puuseppä-
tehdas Osakeyhtiö**

Suosittelee
töitään.

Vallgård N:o 6. Puhelin 2 81.

ENGLANTILAINEN TAIDETEOLLISUUSNÄYTTELY
KANSALLISMUSEON KIRKKOSALISSA.

Englantilainen taideteollisuusnäyttely Kansallismuseossa.

Englantilainen herrasmies — gentleman — panee paljo painoa siihen ettei hän ulkoasuunsa poikkea muista. Hän kammoo liottelua, hän nauraa muodille. Hänen pukunsa, hattunsa jalkineensa eivät muodollaan ja värillään saa koskaan vetää puoleensa huomiota. Laadulleen tulee kaiken olla parasta, käytännöllisyys ja mukavuus ovat yksityiskohdissa määräävät.

Niin on myös laita nykyisessä englantilaisessa taideteollisuudessa. Me emme tapaa mitään uutuudentavoittelua sen itsensä tähden. Nämä teokset eivät ole teorioiden tuloksia tai

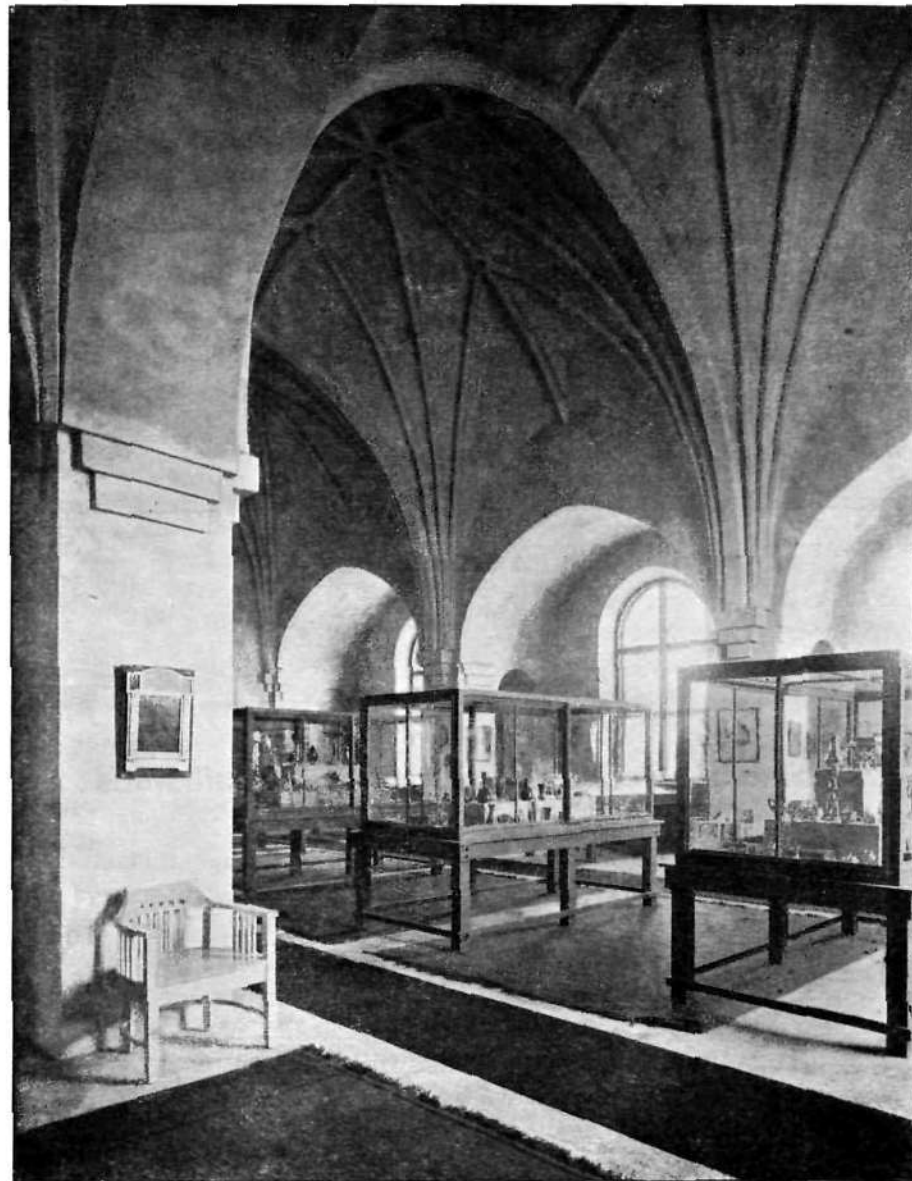
hapuilevia yrityksiä. Suhdallisuus, itsehillintä, melkein arkipäiväinen selkeys on niissä läpikäyvä piirteinä. Ja silloinkin kun englantilainen taidekäsityö näyttää enin omaperäiseltä, nojautuu se aina traditsiooniin, joskin tämä traditsioni on löydettävissä kaukaa menneisyydestä.

Englantilaiselle, joka ennen kaikkea on matkailija ja kauppamiehenä ja siirtomaiden asuttajana voittaa kaikki kilpailijansa, ei ole olemassa mitään ahdasta, kansallista traditsionia. Jo vuosisatoja ovat löytöretkeilijät ja

soturit maapallon eri kulmilta tuoneet kotimaahansa näytteitä eri rotujen taideteollisuudesta ja käsitöistä. Englantilaiselta taiteelta ja taideteollisuudelta puuttuu sentähden niin sanoakseni puhtaasti älylliset piirteet ja luonteenomaisinta sille — epäsuorana ilmauksena kansakunnan maailmanherruudesta — on täysipitoinen työmateriali ja kunnioitus raaka-aineita kohtaan jo semmoisinaan. Tämä on epäilemättä nykyaikainen piirre. Nykyisten kulkuneuvojen aikana ja välimatkojen yhäti lyhentyessä, kasvaa alati mahdollisuudet kussakin erikoistapauksessa saada juuri tarvittavaa raaka-ainetta, ja pelkkä työaineen hyvyys ja moninaisuus antaa eräänlaisen ylhäisen var-

muuden ja tukevuuden esineille, jotka viivojen hienoudessa ja notkeudessa eivät kohoa erikoisemman korkealle.

Ei pidä ihmetellä että taidetaju, jonka kasvattajana näin ovat olleet kaikista maanääristä kootut tuotteet, kehittyy yhä enemmän eklektisesti. Lukuunottamatta muutamia harvoja poikkeuksia maalaus-alalla, jossa saarivaltakunnan ominaisen luonnon ja ilmaston kuvaaminen, suoritettuna anglosaksilaisella todellisuuden tajulla, vaikutti vapauttavasti kauvas maan rajojen ulkopuolelle, ei Englannin taiteen piiriin tuoma lisä ole luova eikä alkuperäinen. Se huomattava liike, joka Praerafaelismän nimellä ja tyypillisesti englantilaisena

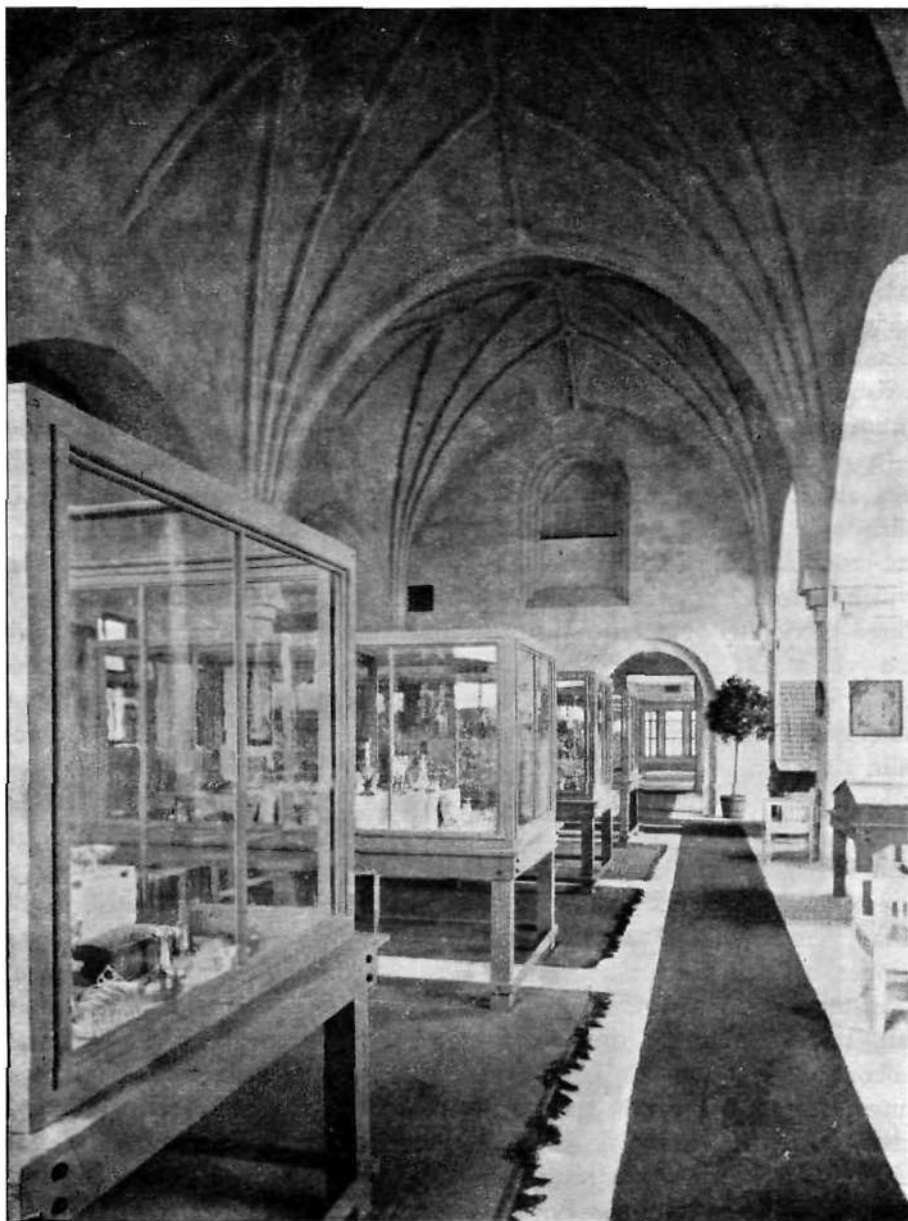

ENGLANTILAINEN TAIDETEOLLISUUSNÄYTTELY
KANSALLISMUSEON KIRKKOSALISSA.

kerran levisi yli sivistyneen maailman, on, kuten jo nimestä selviää, lähtöisin esirenessanssin italialaisesta taiteesta — taidesuunta, jolla ei ollut muita elämisen edellytyksiä kuin ajan rappiutilan vastapainoksi viitata takaisin unhoitettuihin ihanteihin. Ja se mies, Rossetti, joka Ruskinin, Morrisin ja Burne-Joneksen edellä oli sen herättävänä voimana, oli etelämainen uneksija, jonka sattuma ja ihanteellinen taipumus oli tuonut Pohjolaan. Miten tämä puoliksi eksoottinen, puoliksi sairaaloinen suunta Englannissa tuli saamaan niin ratkaisevan merkityksen, sen selvittäminen veisi tässä liian pitkälle aineestani; että sillä on ollut ja

yhä vielä on tällöinen vaikutus, sen osottaa jo pikaisinkin silmäys »The Studioon» ja käynti siinä englantilaisen taideteollisuuden näyttelyssä, johon meillä äsken on ollut ilo tutustua täällä Helsingissä.

Niin erilaisille perusteille: työaineiden sisäisen ominaisuutteen vaarinotto ja vaikutus italialaisesta taiteesta, sen goottilaisuuden ja renessanssin väliseltä kaudelta rakentuu nyt, suurin piirtein katsoen, englantilainen taideteollisuus. Voimme siis tarkastaa sen tuotteita näiltä molemmilta näkökannoilta s. o. työaineen ja ammattityön puolesta ja piirustuksen sekä muotojen puolesta.

ENGLANTILAINEN TAIDETEOLLISUUSNÄYTTELY
KANSALLISMUSEON KIRKKOSALISSA.

ENGLANTILAINEN
TAIDETEOLLISUUSNÄYTTELY.
KAULAKORISTEITA.

Se maneerin kallistuva piirustustapa, joka Burne-Joneksen kautta johtaa Walter Craneen, ja joka tämän lukemattomien epigonien käsissä on vetistynyt ja turmeltunut, ei saa sulkea meidän silmäämme näkemästä sitä korkealle kehittyntä ammattitaitavuutta, jolla se suoriutuu tehtävästään. Olipa kysymys kirjanpainosta, kirjankuvituksesta, emalji- tai lasimosaikista — sama käden mestaruus ihmetyttää meitä joka alalla. Miten herkäksi onkaan kehittyntä värisilmä niissä, jotka panevat näytteille ikkuna-lasimaalauksia tai puolijalokivistä tehtyjä koristeita; Youngin pohjavärit: punainen, vihreä ja violetti ovat erittäin taitavasti toisiinsa yhdistetyt ja taas hajoitettut alkuväreihinsä. Huolimatta heleästä loistostaan ja säteilevistä heijastuksistaan ovat eri värimäärät niin varmasti punnitut, että lopputuloksena on levollisen valkoinen, mikä kuultavissa lasipinnoissa ilmenee huonevalaistuksessa, hopeaan kehystetyissä jalokivissä taas siinä miten ne sointuvat yhteen valkoisen metallinsa kanssa. Keskiakaisemmalla pohjalla seisovat ne, jotka uudestaan ovat herättäneet eloon kirjankoristelun. Painokirjoitus ja koristeet nivotaan mielellä yhteen ornamentintapaiseksi kokonaisuudeksi; painosivun tulee vaikuttaa taiteellisesti, riippumatta sen sisällyksestä. Miten väärä tämä käsitys kirjapainotaidon korkeimmasta tehtävästä on, sen osoittavat parhaiten ne yhä sieluttomimmiksi käyvät jäljittelyt, jotka Saksassa ovat saaneet koko liikkeen huonoon huutoon. Morris ystävineen

pysytteli kokonaan vanhoissa, keskiaikaisissa teksteissä ja omissa mytologisissa mukailuisaan ja runoissaan, joissa tunnelma, mikä kohoo noista koristelluista paperipinnoista samalla oli kuin uskollinen säestys, joka liittyi itse teoksen sävelmään. Mutta tämä yritys herättää henkiin menneiden aikojen naivi tapa punoa yhteen kuvaavaa taidetta ja kirjoitettua sanaa, oli kuolleenä syntynyt. Keskiajalla kulkivat ajatukset ja tunteet niin sopuisasti käsikkäin totuttuja uriaan, että kaikki mikä pani liikkeelle toisen, vaikutti myös toiseen. Nyt, kun erikoistuminen on kehittynyt pitemmälle ja kummankin ilmaisukeinot ovat täydellisentyneet omaan suuntaansa, on yhdysside niiden välillä niin heikontunut, että yritykset niiden yhdistämiseksi ovat tuomitut epäonnistumaan.

Ruskin ja Morris asettivat lähinnä taideteollisuuden renessanssin päämääräkseen, kun taas mannermaalla ajatus uudesta tyylistä heti ilmeni laajaperäisenä, abstraktisena aatteena. Englannin arkkitehtuurikin, sikäli kuin siihen vaikuttivat uudet aatteet, säilyi selväjärkisenä ja suhdallisena verrattuna mannermaan muotopyrkimykseen; valaistusprobleemi oli se, joka veti puoleensa enemmän harrastuksen samalla kuin uusien yksityispiirteiden ja suhteiden etsiskely ei ensinkään kiinnittänyt sikäläisten nuorten arkkitehtien mieltä.

On selvää että eri lähtökohdat johtivat erilaisiin tuloksiin. Englantilaisessa taideteollisuudessa ei traditsioni koskaan menettänyt merkitystään, pääpaino pantiin työn ammattitaidolliseen puoleen ja muotoilu noudatteli puoliksi tahtoen puoliksi tahtomattaan niiden aikojen esikuvia, jolloin inhimillinen kätevyys oli pisimmälle kehittynyt. Tässä yksi syy siihen että brittiläinen taideteollisuus tuntuu niin varovaiselta ja hillityltä verrattuna mannermaan taidepyrkimykseen, joissa hapuilu ja rohkeus yhtyvät. On kuitenkin yksi poikkeus: Mackintoshin koulukunta Glasgowissa.

Englantilaisen taideteollisuuden viehätys on sentähden etsittävä etupäässä itse työn suorituksesta, kunnioituksesta — ei yksin teoreettisesta — työ ainetta kohtaan ja siitä tavasta, jolla vaistomaisesti on vältetty liottelua ja kokeiluja, joissa kokemuksesta ei olisi oppaaksi.

Ruskinilaisen liikkeen molemmista, rinnakkaisista alkulähteistä: englantilaisesta gotiikasta ja Italian quattrocentosta on johdettavissa ei ainoastaan praerafaeliittinen maalaustaide

vaan koko Britannian taidekäsityön ja taide-teollisuuden uudistus. Morrisin komea orna-mentiikka ja Walter Cranen aaltoileva viiva-leikki hoikkien, vääntyneiden vartalojen ympärillä osoittavat — nykyaikaisesta rytmistään huolimatta — mitä läheisintä yhdyssidettä menneisyyteen. Ja lasimosaiikki- ja koriste-työt alkavatkin saada merkitystä siitä hetkestä kun parhain traditsioni jo alkaa häipyä ja heiketä. Vielä kerran: meidän päiviemme taide-teollisuudelle Englannissa ei ole ominaista alku-peräisyyden ja uutuuden tavoittelu, vaan ammattikätevyys ja hienostunut maku, joka jälkimäinen taas vähemmän perustuu arkeologiaan ja taidehistoriaan, kuin elävään ymmär-tämykseen ja niiden taideaarteiden tajuami-seen, jotka on kerännyt monien vuosisatojen yhä kasvava varallisuus.

Täällä oli edustettuna suuri joukko parhaita nimiä: Crane Ashbee ja Jessie King panivat näytteille luonteenomaisia teoksiaan kirjankoristelun ja kirjapainotyön alalta. Koko tämä voi-makas liike, joka sai alkunsa Morrisista ja hänen Kelmscott Press'istänsä ja joka meille on tuttu lähinnä saksalaisten muodottomien jäljittelyjen kautta, esiytyi meille nyt historiallisessa alku-peräisyydessään Essex House Press'in tradit-sionille uskollisissa tuotteissa. Mutta verrattuna Lucian Pisarron kevyempiin ja vapaampiin kirjansomiteluihin, astui selvästi näkyviin englantilaisten manierimaisuus; sen täyteläinen

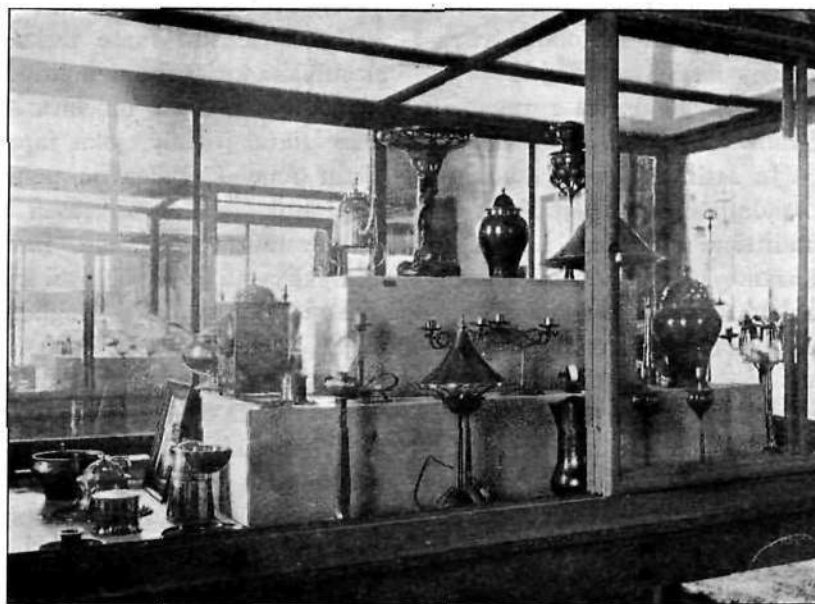
loisto ja yhtenäisyys ilmeni sangen usein sisäl-lyksen kustannuksella.

Jos sitte siirrymme tarkastamaan nahka-plastiikkaa kirjansitomon palveluksessa, kohtaa meitä samanlainen ohjelma: mahdollisimman rikas pintakäsittely, joka tapahtuu komposit-sionin ilmehikkyyden ja personallisen leiman kustannuksella. Suorituksen virheettömyyttä ja varmuutta pidetään tärkeämpänä kuin sisällykkyyttä ja yksilöllistä käsitystä. Minkä-laiseksi ylellisyydeksi englantilaiselle biblio-fiilille voi muodostua hänen mieliharrastuk-sensa, ei ilmene ainoastaan Wilden Dorian Graysta, joka eri mielialojansa varten oli sidot-tanut mielikirjansa erivärisiin kansiin, vaan tuntuu sangen kouraantuntuvasti Alfred de Sautyn täällä näytteillä-olleesta pienestä ok-taavikokoisesta kirjasta: »The Complete Ang-ler», jonka hinta oli Smk. 535: —.

Keramiikkien joukossa oli Howson-Taylerin Ruskin-Potteryllä erittäin etevä sija. Mitä herkullisimpia väriefektejä, jotka melkein vetä-vät vertoja vanhalle Japanilaiselle keramiikalle, tarjotaan täällä hintoihin, mitkä seurauksena pitkälle kehittyneistä valmistustavoista, hal-puudessa voittavat kaikkien kilpailevien europ-palaisten tehtaiden tuotteet. Ollen muodoiltaan erittäin yksinkertaisia niinkuin kovan-tulen menetelmä vaatii koko ornamenttiikan keskit-tyessä pinnan juoksevaan kiiltoaineeseen, Pil-kingtonin kiillekeramiikka on suorastaan ke-

ENGLANTILAINEN TAIDETEOLLISUUS-
NÄYTTELY. KERAMIKKIA.

ENGLANTILAINEN TAIDETEOLLISUUSNÄYTTELY.
RAUTA-, KUPARI- JA MESSINKITEOKSIA.

miallinen triumfi. Hänen plakettinsa ja kaa-
kelinsa seinä- ja huonekalukoristelua varten,
ovat väri vaikutukseltaan voimakkaimmat koko
taideteollisuudessa. Alexander Fischerinkin
emaljit tuntuvat väriltään ohuilta ja sekoitta-
mattomilta verrattuna Pilkingtonin metallin-
hohteiseen ruukkuteollisuuteen. Hänen yksin-
kertaisimmat »Lancastrian»-vaasinsa ilman kak-
sinkertaista kiillettä ovat harvinaisen puhtaita
ja intensiivejä väriltään, vaihdellen korkeim-
masta oranssivermillonista heleimpään tur-
koosisiniseen ja läpikäyden kaikki viheriän
vivahtukset.

J. Powell & Pojan hienoissa lasitavaroissa ta-
paamme mitä nykyaikaisimman käsityksen lasin
taidemahdollisuuksista. Hyljäten kaiken ulko-
naisen ornamenttiikan ja pyrkimättä teoreetti-
sesti kauneihin viivoihin itse rakenteessa, koh-
distaa tehdas koko huomionsa lasimassan hy-
vyyteen sekä niihin hienoistisiin efekteihin,
joita valot ja varjot synnyttävät noissa melkein
huomaamattomasti aaltoilevissa rajapinnoissa.
Eikä siinä kaikki: tarkasti laskemalla tämän
melkein näkymättömän aaltoilun vaikutukset,
muodostuu lasin kuvaimesta heijasteleva orna-
mentti, joka suuresti kohottaa lasin omaa
vaikutusta.

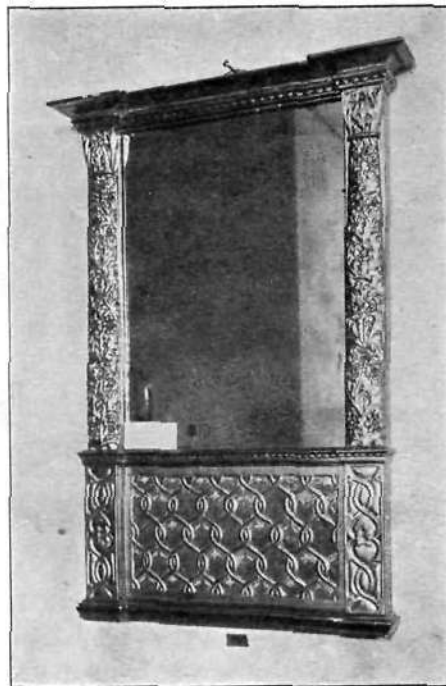
Terästaonta, jota edustaa Artificers Guild,
pitää silmämääränään yksinomaan suorituksen
ammattikelpoisuutta — malleista ei ole mitään
sanottavaa —, sensijaan tapaamme hopea-
töissä ja etupäässä I. Paul Cooperin muhkeissa
kirkkotoimituksiin kuuluvissa taide-esineissä
moisen kompositsionin täytelyyden ja rikkau-
den, että se vie katsojan mukaansa. Esimerkiksi
hänen taitonsa arkkitehtooniseksi kokonaisu-
deksi yhdistää ehtoolliskalkki ja risti, niin että
siitä muodostuu orgaaninen loistoesine, on suo-
rastaan ihailtava. Ja kehitettyään äärimmäi-
seen saakka silmäänsä kokonaisvaikutuksen
tarkkaamiseksi, tietää hän lisätä hopean hoh-
detta ja heijastuskykyä sijoittamalla sopiviin
kohtiin puoljalokiviä, milloin lisätäkseen me-
tallin valoheijastusta, milloin taas syventääk-
seen jotain varjopintaa. Jotain selittämättö-
män nykyaikaista on tullut lisää noihin perin-
näisiin viivoihin, englantilaisen itsetietoista
varmuutta on tuossa tarkassa ainejaottelussa,
ja siinä tavassa, jolla jalokivet sulautuvat me-
talliin ilmenee meidän aikamme vivahtuksia
tajuava silmä.

Että tämä hopeaseppätaide, joka jälleen on
alkanut käyttää puoljalokiviä, kokonaan poik-
kee kultaseppätaiteesta, näkyy koristeosastosta.

ENGLANTILAINEN
TAIDETEOLLISUUSNÄYTTELY.

VEISTOKSIA
VÄRJÄTYSTÄ KIPSISTÄ.

ENGLANTILAINEN TAIDETEOLLISUUS-
NÄYTTELY. PELL.

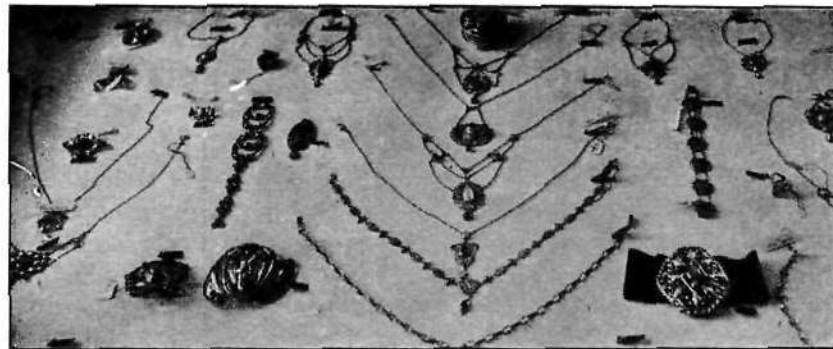
Hopean valkea värisävy sopii paremmin taustaksi kaikille näille kalpeille mineraaleille kuin kulta, jonka oma voimakas ja rikas loiste ei oikeastaan kaipaa värikivien apua. Ja kuvaa-vaan on että kultasepät ensin rakastavat timanttia — joka edustaa värien yhteissummaa — sekä rubiinia, tuota voimakkainta ja loisteliainta kaikista puoljalokivistä. Emaljiakaan ei tarvitse kehittää täyteen värivoimaan sen ollessa hopean yhteydessä, ja seurauksena on, että nykyaikaisesti sommiteltu hopeakoriste säteilee kaikissa spektrummin väreissä, vaan koko joukon hienompaa ja silmälle leppoisana kuin monitahkoisen timantin säihkyntä. Huolimatta perinnäisestä muotoilustaan ovat nämä hopeakoristeet neoimpressionistisella väriherkkyydellään tuoneet jotain todella uutta: liikkuvamman, tuntehikkaamman kauneuden kuin se raskas, komeileva ja ennen kaikkea kallis kultaseppätaide, jota se nyt suurella menestyksellä täydentää. Loisto on menettänyt barbaarisen piirteensä ja hienostunut.

*

Tämäntapainen näyttely osoittaa uuden puolen modernisuus-käsitteestä. Sillä aikaa kun me olemme etsineet sen avainta toisaalta, pyr-

kien uuteen rytmiin, uuteen viivailuun ja massajaoitukseen; hakien uutta perustetta ornamentikalle teorioiden ja spekulatsioonien tietä, ovat englantilaiset — nämä aina käytännölliset, »commonsense» miehet — kehittäneet ammattitaitonsa niin suureen täydellisyyteen että he suuremmista vaikeuksista voivat puuhun ja metalliin toteuttaa ajanmukaiset muodot, jähkane ensin ovat, niin sanoakseni, itsessään kristalliseerautuneet. Se aivan toinen ja suurempi arvo joka ajalla on 20:lla vuosisadalla verrattuna käsityön klassillisiin vuosisatoihin, sulkee tietysti pois sen rikkaan, toisarvoisen ornamentikan, jossa keskiaikaisen ammattimiehen rakkaus työhönsä ilmeni. Ja jo siinä puhtaammassa pääpiirteitä etsivässä muotoilussa, josta taide-teos ikäänkuin alastomampana astuu esiin, on epäilemättä selvä nykyaikainen piirre. Me emme suinkaan halua huonompaa työtä kuin meidän esi-isämme, mutta me tahdomme että sen tulee olla jotenkin oikeassa suhteessa tarkoitettuun vaikutukseen ja toivottuun hyötyyn. Ja jos modernisuus-käsite tulkitaan näin intohimottomasti ja selväpäisesti, on meillä paljo opittavaa tästä englantilaisesta taideteollisuusnäyttelystä.

S. F.

ENGLANTILAINEN TAIDETEOLLISUUS-
NÄYTTELY. KORISTEITA.

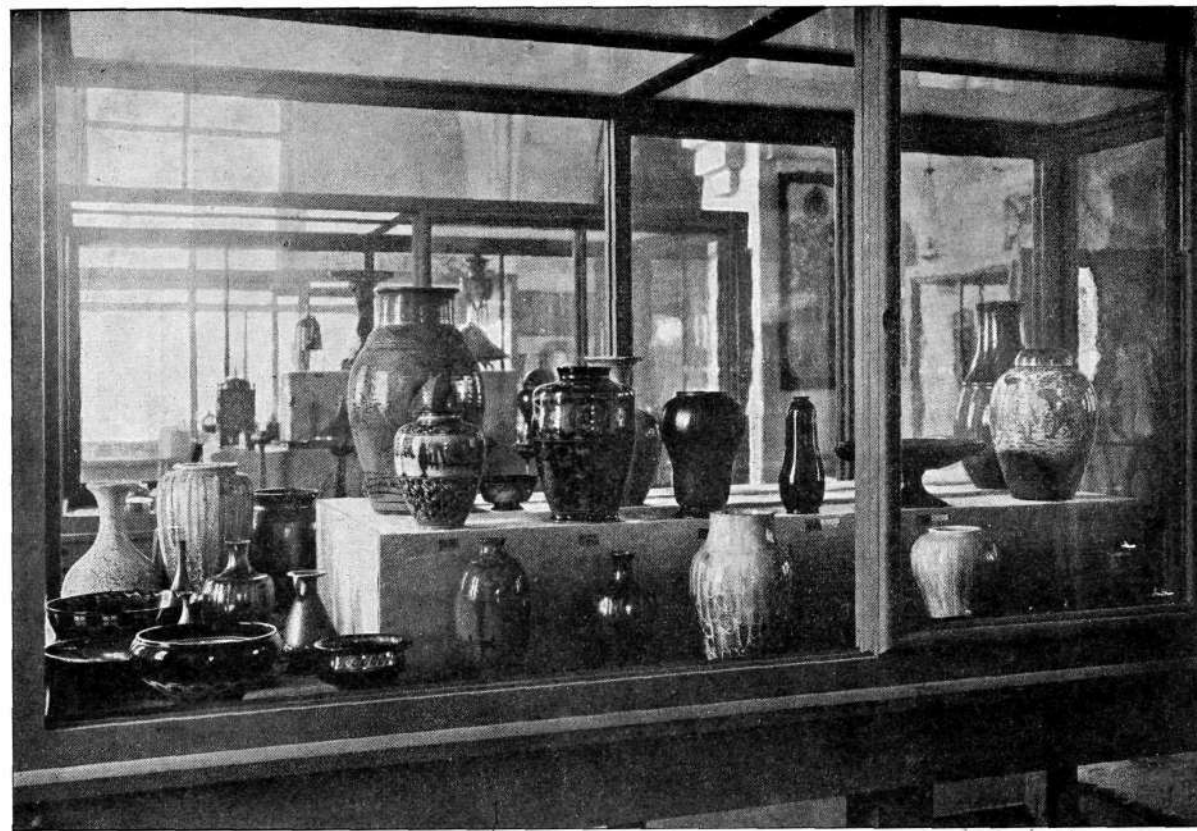
ENGLANTILAINEN TAIDETEOLLISUUSNÄYTTELY.

HOPEAESINEITÄ.

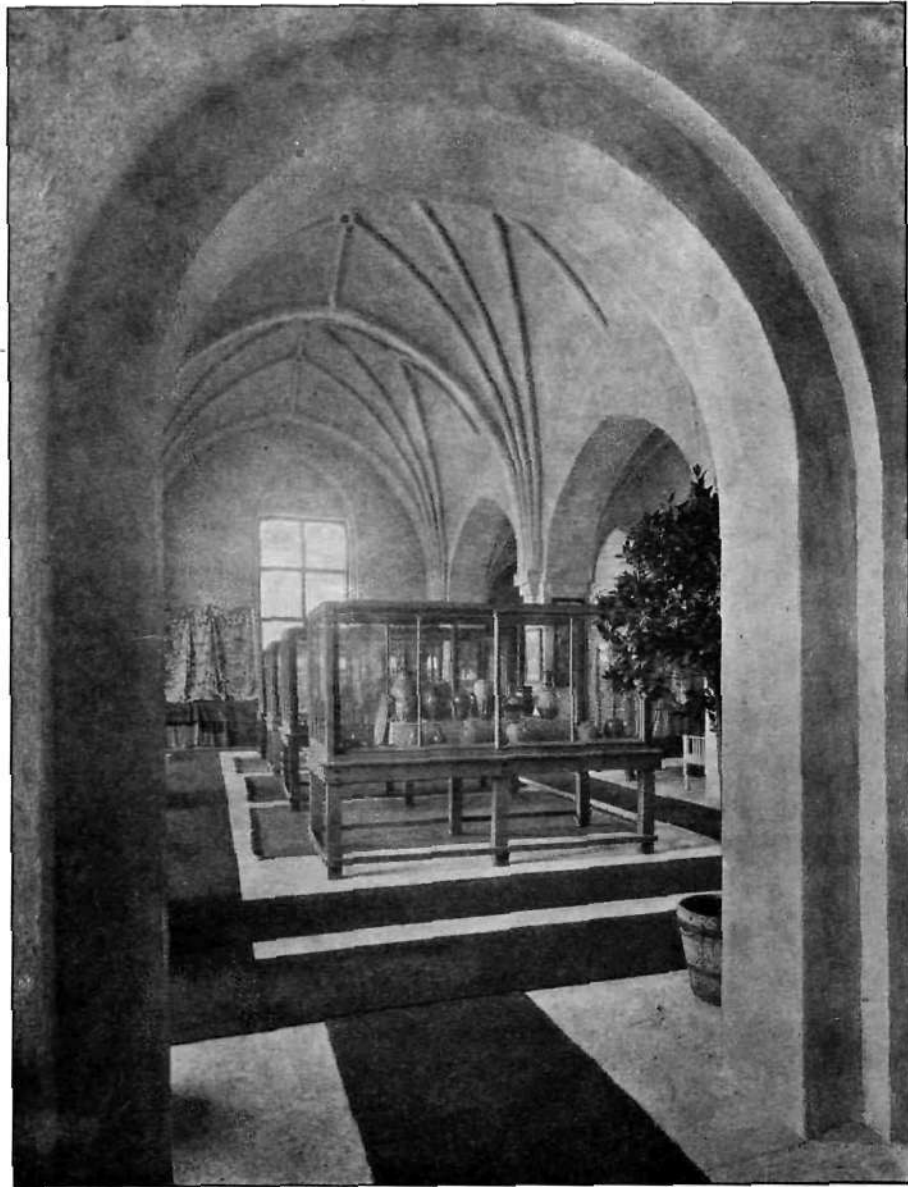
ENGLANTILAINEN TAIDETEOLLISUUSNÄYTTELY.

LASITAVAROITA.

ENGLANTILAINEN TAIKETEOLLISUUSNÄYTTELY.

KERAMIKKIA.

ENGLANTILAINEN TAIDETEOLLISUUSNÄYTTELY
KANSALLISMUSEON KIRKKOSALISSA.

Kotitaide IV:n sisällys: Englantilainen taideteollisuusnäyttely Kansallismuseolla, kirj. Sigurd Frosterus. — 13
kuvaa Englantilaisesta taideteollisuusnäyttelystä.

O. Y. Högfors'in Tehdas ja Wattolan Puuhiomo, Högfors.

Ajan vaatimusten mukaisia kamiineja, antracitihiilillä tai koksilla lämmittämistä varten; erittäin sopivia liikehuoneustoihin, asuinhuoneisiin y. m. Hyvin tehokkaita.

■ ■ ■ EKONOMIA

Vartavasten puilla lämmittämistä varten soviteltu aina 50 % polttoainetta säästävä lämmityslaitte kaakeliuuneja varten. Lämmittämisen perästä voidaan uuninluukut sulkea tavallisella tavalla.

Täydellisiä paikallislämmityslaitoksia kamiineilla lämmittämistä varten kirkkoihin, kouluihin, kokous- ja yhdistysten huoneustoihin suunnitellaan ja valmistetaan.

Kustannusarviot ilmaiseksi.

Täydellisiä Kylpyhuone-, W. C.- ja Vesijohtolaitoksia

hankkii ja asettaa paikalleen **nopeaan ja kohtuullisiin hintoihin** maamme alallaan vanhin liike

=== A.-B. ===

Rob. Huber

=== O.-Y. ===

Helsinki:
Mikonkatu 13-15. — Puh. 271.

Tampere:
Kauppakatu 11. — Puh. 378.

Turku:
Linnankatu 16. — Puh. 1309.

Viipuri:
Repolankatu 13. — Puh. 130.

Vaasa:
Raatihuoneenkatu 19. — Puh. 543.

Uusi kotimainen keksintö!

Sampo-Massa

Ensiluokkaista peite- ja lämpöeristävää-
ainetta rakennuksia sekä höyrypannuja ja joh-
toja varten. Kestävää, hajutonta, halpaa. Se-
■■ lityksiä ja tiedonantoja pyynnöstä. ■■

Turun Insinööritoimisto

L. Rantak. 17. — Puh. 14 94.

Aktiebol. **Axel Christiernsson** Osakeyht.

Turku. — Puh. 9 89 & 4 14.

Helpostipalava ja hyvänmakuinen sikaari

ainoastaan

15

pennillä.

Borgströmin uusin **N:o 15** niminen sikaari on, mitä sen hyvyyteen ja halpuuteen tulee, ennen saavuttamaton. Mitään turhia kuluja ei ole pantu koristetun ulkomuodon saavuttamiseksi, vaan huomioon on otettu ainoastaan, että sikaari tulisi niin hyvänmakuiseksi kuin mahdollista.

Sitäpaitsi on ulkomaalaisten sikaarien tulli niin korkea raakaan tupakkiin verrattuina että tuotetut sikaarit ainoastaan tullimaksujen ja kustannusten kautta tulevat kappaleelta noin 5 penniä kalliimiksi kuin kotimaiset.

Th. Wulff Paperi- ja Piirustus-
tarpeiden kauppa.
HELSINGISSÄ, Pohjois-Esplanaadinkatu 43.

Kaikenlaatuisia ilma Piirustus-
tarpeita halvimpiin hintoihin.

P. Sidorow Suomalainen Kalusto-
kauppa Osakeyhtiö

Suomen suurin konekauppa! Konttori ja Kone näyttely
HELSINGISSÄ, Aleksanterinkatu n:o 7
(entinen Vaasan Pankin huoneusto, vastapäätä Yhdyspankkia.)

Suorittaa oman insinöörin johdolla täydellisiä konelaitoksia kaikilla aloilla,
joista mainittakoon: *täydellisiä sahalaatoksia, myllyjä, meijereitä, puuse-
päntteitä, puumassatehtaita y. m.* **Pyytää erikoistarjous!**

Hyvin lajiteltu varasto:

Tapetteja,
Reunuksia,
Korkkimattoja ja
Rullakartiineja

Wiipurin Tapettikauppa

Karl Lagerblom.

Helsingissä Aleksanterinkatu 50. Telef. 20 94.

VÄINÖ HONKALINNA
(Borgman)

TAIDE- JA RAKENNUSTAKOMO
Viipuri. .: Papulankatu 4. .: Puh. 8 05

Tekee kaikkea rakennusalaan kuuluvaa hienompaa työtä.
Suunnitelmia ja kustannusarvioita tehdään ilmaiseksi.

J. Löfdahl

Linnankatu 1 TURKU Sähköos. Löfdahl

TUKKU- ja VÄHITTÄISKAUPPA kaikenlaatuisia
rauta, väri- ja rakennusaineita sekä työkaluja

Sanduddin Tapetti- & Mattoliike

HELSINKI, P. Esplanaadink. 25, telef. 49 79

on maamme vanhin, suurin
ja ajanmukaisemmin jär-
jestetty erikoisliike

tapetti ja mattoalalla

Haaraosasto Viipurissa Aleksante-
rinkatu 19, telef. 13 05

Ulko- ja sisämaalauksessa käytettävää Kivennäsvärimaalia

GLORIAL

veteen sekoitettuna pysyvää, vaan kuitenkin sateessa liuke-
matonta. Korvaa öljy- ja liimavärejä. Kuivaa nopeasti.
Pyytää mallinäytteitä ja hintaluetteloja

ULLRICH, ANDERZÉN & C:o, Helsinki. Telefoni 20 59.

Lång & Leppäaho

Osakeyhtiö

Aleksanterink. 12. .: Puhelin 134.

Konttori- ja kirjoitustarpeita. Paperia.
Tukuttain ja vähittäin.
Konttorikalustoja.

Suomen Käsityön Ystävät

Unionink. 23 ... Puhelin 22 20

Myy ja järjestää kaikenlaatuisia korusompeluja, kuin myös kutomatöitä

HELSINKI

PIRUSTUS&KOPIOPAPERIA
PÄÄKÄYRIPAPERIA

VALOKOPIO
ATELIERI
VALKO-SINI-RUKEA
KOPIOITA

HELSINKI

Johnson
ANKKURIK& TELGIBI

K. AALTO

Helsinki ... Kulmak. 10
— Puhelin 60 95 —

Suorittaa hyvin ja halvalla kaik-
kia rakennusalaan kuuluvia ta-
komotöitä.

M. Lehtosen

Rauta- ja Metalliteollisuustehdas

HELSINKI, ABRAHAMINKATU 15, PUHELIN 25 01.

Tekee kaikkia ammattiin kuuluvia töitä, niinkuin
koneiden, pannujen, automobiilien, mootto-
rien, putkijohtojen korjauksia ja ylöspanoa.
Kupariastioita valmistetaan, tinataan ja korja-
taan. Kaikki huolellisesti ja nopeaan - - -

HUOM! Ihanne-kassakaappeja valmistetaan.

Ruoholahden lautatarhassa

ent. Odert Laineen, nyttemmin Porvoon ja Hämeenlin-
nan höyrysahojen valmisteiden paikallismyyntejä.
Alituinen varasto kaikenlaisia höylättyjä ja höyläämättömiä
puutavaroita rakennustarpeita varten. Erittäin mainittakoon:
Hylkylautoja, Lattialautoja, Paneelia, Listoja, Vuo-
rauslautoja, Kaari- & Karmilautoja, Valmiita Ovia
& Akkunoita, Puutarha- & Huvilakalustoja y. m. Siro-
mallisia parkettilattioita tammesta ja männystä.

Kaikenlaatuisia puusepäntöitä suurempia tilauksia pii-
rustusten mukaan. Piiruja, Parruja ja Palkkeja toimitetaan
myös tilauksen mukaan. — Lautatarhan puhelinnumero
on 55 28. **HUOM!** Halvat hinnat.

Verhoilija J. K. Mannerström

PURSIMIEHENKATU 25, Puh. 27 50

täyttää sekä päällystää huonekaluja,
patjoja y. m. Puusepäntöitä.

Suomen Kultaseppä O. Y. Aleksanterink. 15

Kauppahuoneet: Turussa, Helsingissä, Tampereella.

Suurin varasto kulta-, hopea- ja uushopeaesineitä.

**TEKNISKA FÖRENINGENS I
FINLAND FÖRHANDLINGAR**

on Suomen edullisin ilmoituslehti.

Helsingissä Uudenmaank. 3—5. Puh. 66 44.

A. B. Vesijohtoliike o. y.

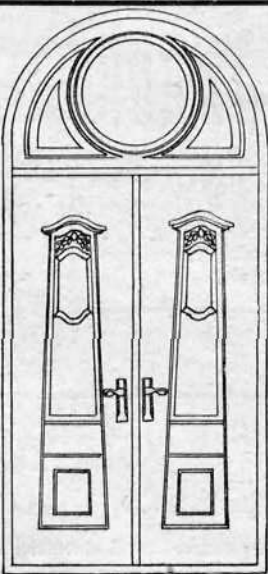
Helsinki Nuoranpunojankatu 4 Puhelin 33 18

Toimittaa kaikkia

Vesi-, Viemäri- ja Lämpöjohtoja

Myypi varastosta

Torvia, Torvenosia, Hanoja, Pumppuja
y. m., y. m.

Osakeyhtiö Puuseppä

Kuopio

NOPEA HANKINTA!

KOHTUULLISET HINNAT!

Maamme parhaimpia valmisteita kuten:

Rakennuspuusepäntöitä, Ikkunoita, Ovia,
Sisustuksia ja Huonekaluja kirkkoihin,
pankkeihin, kouluhin y. m. Alituinen
varasto kaikenlaisia höyryllä kuivattuja
sahattuja & höylättyjä Puutavaroita kuten
Lankkuja, Lautoja & Listoja.

EDUSTAJAT:

Veljekset Add, Rakennuskont-
tori Helsingissä. — Apteekkari
V. Relander Viipurissa. — Kon-
suli Arth. Hallberg Kotkassa. —
Rakennusmestari B. Forsius,
Mikkelissä. ★★★★★★

Helsingin Asfaltti Osakeyhtiö

Konttori: Sörnäisten Rantatie 2. Telef 10 86.

Sähköosote: Asfattiyhtiö, Helsinki.

Erikoisala:

Sementtitorvia,
koneella puristettuja.

Kaivorenkaita.

Asfaltteerausta
sekä huoneissa että
ulkosalla.

Erikoisala:

Veden poissalpaami-
nen vedenpintaa
alempana olevista
kellareista.

Karjalääväin, meije-
rien, tallien ja siko-
läättien asfalttee-
raus.

Rekisteröity tavaramerkki

Tehtaat Hakasalmen
torin laidalla:
Asfaltti & Torvitehdas

Naftaliinittomia Kattamisaineita,
kuten:
Asfatti-kattohuopaa, Asfalttilakkaa,
Peltivernissaa, Kreosoottitervaa,
Kreosoottiöljyä, Vuorauspahvia y. m.
Täydellisiä katonkattamisia
suoritetaan takauksella.

Julius Tallberg

Varasto uudenaikaisia
huonekaluheloja

Kullattua kuparia, messinkiä, nikkeliä
y. m.

Eri malleja piirustusten mukaan toi-
mitetaan mitä pikimmin tehtaalta.

Erilaatuisia huonekalulukkoja

Rokkolan hyväksi Peililasia määrätyissä suuruusis-
tunnuttua sa suoraan tehtaalta.

Juho F. Aaltosen

Tapettikauppa

EROTTAJA N:o 11 PUELIN 33 65.

Varasto aistikkaita tapettia kaikista KOTI- ja par-
haimmista ULKOMAAIN tehtaista. Friisiä, reunuk-
sia, kulturalistoja, korkkimattoja, pinkkopaperia ja -pah-
via y. m., y. m.

Maalausliike

Kaikkia alaan kuuluvia töitä tehdään kohtuullisiin
hintoihin.

HUOM.! Kustannusarvioita tehdään pyynnöstä
ilmaiseksi pienempiinkin töihin.

Rakentajat huom.!

Rakentajat huom.!

Hyviä rakennustarpeita:

vasoja, parruja, hirsiiä, riukuja, lankkuja, lautoja, telinelankkuja, halkoja
y. m. myy

Helsingissä, Vladimirinkatu 11.
Puhelin 37 56 ja 65 41.

Niilo Ahlgren

K. METSOMÄKI

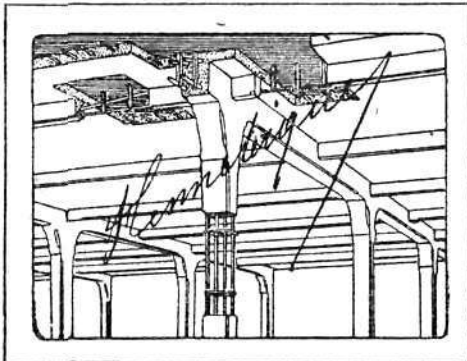
Koriste- ja rakennus-
... takeittentehdas ...
HELSINKI ... Tel. 24 95.
Valmistaa takorautatarpeita
niinkuin

porraskäytävä- ja
veranda-aitoja,
porttia,
palotikapuita,
rakennusaineitten nos-
tohissiiä y. m. sepän liik-
keeseen kuuluvia töitä.

Aug. Kiökemeister

Helsinki

Puhel.
28 91.

Puhel.
28 91.

Suorittaa kaikenlaisia rautabetoni-konstruktioita
„Hennebique systemin“ mukaan.

TAIDETAKOMO

KORU

EINO SCRODERUS

Valmistaa LAMPPUJA, LYHTYJÄ, KYNTTILÄ-
JALKOJA, KIRJOITUSTELINEITA, HUONE-
KALUHELOJA y. m., y. m.

Ottaa suorittaakseen kaikenlaatuista RAUTA-,
KUPARI- ja MESSINKITEOLLISUUDEN alalle
kuuluvia taiteellisia töitä.

EINO SCHRODERUS

Arkkitehti.

Maariank. 22. Puh. 53 48.

TAKOMO

Maariank. 24.

== Tampereen ==
Höyrypuuseppä Osakeyhtiö

valmistaa

**Huonekaluja ja
Puusepäntöitä**

Näyttelyvarasto Tampereella Puutarhakadun 16:sta.

**Tampereen
Rakennuskonttori**

myy halvimmalla

Kalkkia, sammutettua ja sammuttamatonta.
Sementtiä, Lomma, Danmark ja Quinstorp.
Tulenkestäviä tiiliä ja savea.
Ikkunalasia, **Tapettia**, pinkopaperia ja pahvia.
Maalitarpeita ja **Värnissoja**.
Rakennustarpeita ja **Työkaluja**.
Konetarpeita ja **Öljyä**.
Rautatiekiskoja ja **J-rautoja**.

Sörnäisten Halko- ja Puutavaraliike O.Y.

Tehdas, Konttori ja Varasto Fredriksberginkatu 13—15. Konttori puhelin 270. Varasto puhelin 6795.

MYYPÄ: Höylättyjä ja Höyläämättömiä sekä höyrykuivia lankkuja, lautoja, listoja y. m., y. m.
VALMISTAA: Karmia, ovia, ikkunoita, konttoori ja myymälä-huoneustojen sisustuksia, toimittaa korjauksia rakennusalalla kokeneen rakennusmestarin johdolla sekä yleensä kaikkia puuteollisuusalalle kuuluvia töitä.

MYYPÄ: Polttopuita, halkoja kokonaisina, sahattuina ja pilkottuina sekä kotinajettuina.
VARASTO: Hylkylautoja, lankunpintoja, hirssiä, vasaaja ja piiruja.

Kaikki nykyajan halvimpiin hintoihin.

**TAITEELLINEN
ASIOIMISTO** Kluuvikatu 3

Huonekalukankaita ♦ Mattoja ♦
Verhoja ♦ Taideteollisuusesineitä ♦

**LIBERTY-silkkiä
samettia.**

**ILMOITTAMINEN
KOTITAIDE-**

lehdessä

== on edullisin! ==

ILMOITUSOSASTO: Helsinki.—
Uudenmaank. 3—5. — Puh. 44 66.

**Helsingin Puuseppä-
tehdas Osakeyhtiö**

Lastenkotokatu 5

Helsingissä

Sähköosoite.

PUUSEPPÄ

Puhelin 13 53

Valmistaa Huonekaluja, Konttorin-, Kirkkojen-, Puotien- y. m. sisustuksia :: Ikkunoita, Ovia, Parkettilattioita sekä kaikkia puuseppän alalle kuuluvia töitä.

**HELSINGIN
RAKENNUSAINE
KAUPPA O.-Y.**

Pääliike: Heikink. 3. Haarakauppa: Hämeenkat. 2.
Sähköosoite: RAKENNUSAINE.
Puhelimet: Myymälä 256. Konttori 1868.

**Rakennusaineita, Rautatavaraa.
Värejä, Öljyjä, Koneita. :: :: ::
Työ- ja Talouskaluja. :: :: :: ::**